

Wakita ga Pol ya àbikioru ana ndam Efez ni Ere ye ti mǎdǎmki ka wakita ga Pol ya àbikioru ana ndam Efez ni

Maslaɲa ya ti àbǎki wakita hini ni ti àdafa slimigayan a : àbǎki ti Pol, zal asak ga Yezu ni (1.1 ; 3.1). Leli mǎsǎr sarta ya àbǎki wakita ni do, mǎsǎr mǎlaɲ ya àbǎki ni do daya. Ma ga Pol hini ya àbu mǎbǎkiani a Wakita ge Melefit ni bu ni ti, àbiki ti ana ndam Efez : Efez ti kǎsa gǎdakani ka haɗ Azi. Pol àɲjǎhaɗ eslini vi mahkǎr (Tǎwi 20.31), ay a wakita hini bu ni ti àbǎki akaɗa ga bay ya ti àhi ma ana ndam ya naɲ àsǎra tay a ni do. Àgri sa ana mis do, àlǎgi ana mis akaɗa gayan ya àgray a wakita ndahan bu ni do. A wakita ndahan ya tǎbǎki ahaslani ni bu ni ti ma ya ti « kǎbum a kǎsa Efez bu ni » (1.1) àvu bi ; nahkay mis ndahan tǎɗǎm wakita hini ti Pol àslǎrioru ana ndam ga kǎsa gǎrgǎri kay bǎlaɲ àna bǎlaɲ ga mǎhi ma ana ndam ga Yezu ðek. Ay tamal nahkay ti tǎzay wakita ya tǎslǎrioru ana ndam Efez ni cilin, tǎfiyu a Wakita ge Melefit vu ; tǎmbrǎɲ wakita ya tǎslǎrioru ana ndam ga kǎsa ndahan ni ðek.

Nahkay pakama ga Pol ya àɗǎm a wakita hini bu ni ti kwa ka mǎɲjǎki gani àhi ana ndam ga Yezu ðek. Àɲjǎki, àɗǎm àna tǎwi ge Krist ti Melefit àgria zlam sulumani ana leli a kay : Melefit àdaba leli a, mǐgia bǎza gayan a ; àmbǎrfǎɲa zlam magu-

darani geli ni kè leli a dek ; àgray ti mîci ma gayan manjahani ni. Ahaslani ti leli akada mis mämätani, nihi ti mambu àna sifa ya àndav day-day do ni ; mîgia akada mis a bəlan. Nahkay Pol ahəngalay Melefit ti ndam gayan ni dek tîci zlam sulumani ya ti Melefit àgri ana tay ni lala : àgri zlam nday nani dek ana tay ti azuhva tawi ge Krist (1–3).

Leli mîgia bəza ge Melefit a ti, ahàr àdäm mânjahadum ahəmamam ? Pol àdäm mîcivu, mawayumvu, ku way way do màgray tawi àna njəda ge Melefit ya àvi ni ; mêmbrənum zlam magudarani dek ; ku way way do, ku zal, ku wal, ku wur, ku ata bəŋ ga bəza, ku evidi, ku bay mægur evidi, mânjahad akada ge Melefit ya awayay ni ciliŋ. Melefit àvia njəda ana leli a dal-dal : njəda gani nani ti akada zlam ahar ga zal slewja, si màgray tawi àna naŋ lala. Ahar gədakani mähəngalay Melefit kəlavad, mêmbrənum ba. Tamal magray nahkay ti Seteni àgosay leli koksah, àgri araŋa ana leli koksah (4–6).

Pakama ga Pol ya àhi ana ndam ga Yezu ahaslani ni ti, ahàr àdäm leli day mægəsumkabu. Si mîci pakama gayan ni, màgray tawi àna naŋ kwa.

Sa ga Pol

¹ Nu Pol, Melefit àdaba nu a, nîgia zal asak ga Yezu *Krist a. Nəbikioru wakita hini ana kəli ndam *njəlatani ya kəfumki ahàr ka Yezu Krist, kəbum a kəsa Efez bu ni. ² Bəŋ geli Melefit nday ata Bay geli Yezu Krist tægri sulum gatay ana kəli, təgray ti *kənjəhadumkabu àna sulumani ti.

Melefit agri zlam sulumani kay ana ndam ga Yezu

³ Ahàr àdàm mæzləbum Melefit, Bəŋ ga Bay geli Yezu *Krist, adaba àgria zlam sulumana dek ana leli àna Məsuf gayan a. Zlam sulumani gani nday nani ti a duniya bu do, nday e melefit bu. Àgri tay ana leli ti adaba leli məbu akaba Yezu Krist akada mis bəlan palam. ⁴ Wudaka Melefit àgraya məlan a ti adəkiba leli a, ti mīgi mis *njəlatani ke eri gayan, ti àngətfəŋa zlam magədavani kè leli ba. Adəkiba leli a nahkay ti, ti mīgi akaba Yezu Krist akada mis bəlan.

Naŋ gani àwaya leli a dal-dal, ⁵ nahkay àdəmbiya kwa ahaslana emigi bəza gayan àna təwi ga Yezu Krist. Àgray nahkay ti ka mawayay gayan adaba àbəlafəŋa dal-dal, ⁶ awayay ti mis təsər naŋ gədakani, təzləbay naŋ azuhva sulum gayan ya àgri ana leli ni. Àgri sulum gani nani ana leli ti àna wur gayan bilin bilinjeni ni. Awayay naŋ dal-dal.

⁷ Leli mīgia akaba Yezu Krist a akada mis bəlan, adaba Melefit àmba leli àna mimiz ga Yezu a, àmbərfəŋa zlam magudarani geli ni kè leli a. Àgray nahkay ti, awayay adafaki sulum gayan ti kay dal-dal. ⁸ Sulum gani ya àvi ana leli ni àsabay ; àgray ti leli məsər zlam akaba mīci ere ye ti awayay ni dek. ⁹ Ere ye ti Melefit awayay amagray kama ni manğahani, ay ti adəfiaba ana leli a. Ere gani nani ti àbəlafəŋa dal-dal. Adəmbiya kwa ahaslani, amagravu àna təwi ga Yezu Krist. ¹⁰ Ere gani nani ti amagray ka sarta ya ti amaslamalakabá zlam a dek ni. Ere gani nihi : amanğasikabu ahàr ana zlam

dek, zlam ya agavəla dek akaba zlam ya a ga had ni dek, ti bay bəlan mægur tay. Bay gani nani ti Krist.

¹¹ Leli ndam *Zəde ya məbu akaba Krist akada mis bəlan ni day Melefit əvia ja gani geli ana leli a. Melefit əgraya zlam a dek ka mawayay gayan a akada gayan ya ədəmbiyu ahaslani na, nahkay ədababiya leli kwa ahaslana. ¹² Leli ndam ya məfəki ahər ke Krist enjenjeni ni Melefit ədababiya leli a nahkay ti, adaba awayay ti mis tazləbay nañ dal-dal azuhva zlam ya əgri ana leli ni.

¹³ Lekələm day kəbum akaba Krist akada mis bəlan, adaba kicəma pakama ge jiri a, *Ma Məweni Sulumani ya Melefit ahəngay kəli əna nañ na. Nahkay kəfumkia ahər ke Krist a, nañ day əvia Məsuf gayan ana kəli a akada ya ədəmbiyu ahaslani ni. *Məsuf Njəlatani ya əvi ana kəli ni ti akada zlam gayan ya əgrakia ke kəli a, adafaki ti lekələm gayan ni. ¹⁴ Əvi Məsuf Njəlatani nani ana leli ti adafaki amara mahəngay leli ededīn ededīneni ka ya ti emendeveerīn təwi gayan dekeni ni. Nahkay ti məzləbum nañ dal-dal azuhva təwi gayan ya əgri ana leli ni.

Pol ahəngali Melefit ana ndam ga Yezu

¹⁵ Nahkay zla nahəma, nəgri səsi ana Melefit azuhva ere ye ti kəgrum ni, adaba nəcia lekələm kəfumkia ahər ka Bay geli Yezu a, kawayum ndam ge Melefit dek daya. ¹⁶ Nahkay nəbu nəgri səsi ana Melefit kəlavad azuhva ere ye ti kəgrum ni, nəmbrəñ do. Nəbu nahəngali Melefit ana kəli daya. ¹⁷ Melefit ti nañ Melefit ga Bay geli Yezu *Krist, nañ Bəñ geli gədakani ya mazləbay ni. Nahəngalay nañ ti məvi məsər zlam, mədəfiki ana kəli ahəmamam

kəsərumkivu naŋ ni. ¹⁸ Nahəŋgalay naŋ keti ti məfiviyyu majalay ahər sulumani ana kəli a ahər vu, ga məsər ere ye ti azalaki kəli ga məviani ana kəli ni, ga məsər sulumani ya ti agri ana ndam gayan ni. Sulumani gani nani ti kay dal-dal, àtama zlam ndahan na dek. ¹⁹ Nahəŋgalay Melefit ti kəsərum njəda gayan gədaḱani àtama njəda ndahan a dek. Njəda gayan gani nani ti àgri təwi ana leli àna naŋ, leli ndam ya məbu məfəki ahər ka naŋ ni. Àna njəda gani nani ti ere ye ti èsliki magrani àna naŋ do ni ti àbi. ²⁰ Àna njəda gani nani ti àhəŋgaraba Krist e kisim ba, mək əfəkaḱ naŋ kà gəvay gayan e melefit bu ka məlan ga gədaḱani. ²¹ Eslini ti Krist agur *məslər ge Melefit akaba gədaḱani gatay dek, agur bəbay dek akaba ŋgumna dek daya. Ku ndam njəda-njəḱani weley weley do dek ya mis tacali slimi ana tay ni ti Krist agur tay daya. Agur nday ya təbu ka sarta hini ni ciliŋ do, agur nday ya atələbu ka məlan məweni ya Melefit amagraya ni daya. ²² Nahkay Melefit àmbriva zlam a dek a ahar va ana Krist a. Əfəki naŋ gədaḱani ka ahər ga zlam dek, əfiyu naŋ bay gədaḱani ga ndam gayan ya *təcakalavu ku eley eley do dek ni. ²³ Ndam ya təfəki ahər ke Krist ni dek ti nday dekeni tigia vu gayan a, adaba njəda gayan dek əvu a tay bu. Krist ti njəda ge Melefit dek əvu a vu gayan bu daya, njəda ge Melefit ya àhəcikivu ana naŋ ni ti àbi simiteni.

2

Melefit àhəŋga leli àna sulum gayan a

¹ Ahaslani ti lekulum kəbum akada ge kisim ni kə meleher ge Melefit adaba kagudarumbiya zlam a dek. ² Kagudarumbiya zlam a kalavad ka sarta gani nana akada ge mis ndahan ya tagudar zlam a duniya bu ni. Lekulum kicamikia slimi ana bay njad-njadani magədavani na. Bay gani nani agur melañ ya a gala-gala ge melefit bu akaba had ni, nani masuf, agray tawi ka sarta hini a vu ge mis ya ticiiki slimi ana Melefit do ni bu. ³ Leli dek ahaslani day leli mabu akada gatay ni, kalavad magrabiya zlam magədavani ya məbəruv geli awayay na. Majalakibiya ahər ka zlam ya tələlafəñbiya kə leli a na ciliñ. Manjəhad geli ti nahkay. Ana manjəhad geli gani nani ti akal Melefit amatra6 leli akada ya amatra6 nday ndahan ni.

⁴ Ay ti amagra y nahkay va do. Melefit ti awayay leli dal-dal, məsi cicihi gədak. ⁵ Ku tamal leli mabu akada ge kisim ni kə eri gayan adaba magudara zlam a nəngu ni, avia sifa ana leli a ka ahər bəlañ akaba *Krist a. Nañ ahəngay kuli ti ga sulum gayan. ⁶ Leli ti mīgia akada mis bəlañ akaba Yezu Krist a. Nahkay Melefit ahəngaraba leli a ka ahar bəlañ akaba Krist e kisim ba, abəhada leli a digəsgəs ka ahar bəlañ akaba Krist e melefit ba daya. ⁷ Melefit əgri zlam sulumani gani nani ana leli azuhva tawi ga Yezu Krist nahkay ti, adaba awayay adəfiki ana mis ga sarta ya abiyu kama ni ahəmamam sulum gayan ti gədakani asabay ni. ⁸ Melefit ahəngay kuli ti ga sulum gayan ededīñ : agri sulum gani nani ana kuli adaba kəfumki ahər ka nañ, do ni ti əgri ana kuli ti ka duwa ge tawi gekuli ya kəgrumi ni do. Zlam gani nani dek ti Melefit əgri ana kuli ga

sulum gayan̄ zlam gayan̄. ⁹ Nahkay ti àhəŋgay kuli adaba lekulum kəgruma təwi sulumana palam do, àhəŋgay kuli ga sulum gayan̄ cilin̄, ti ku way way do èji zlabay àna təwi gayan̄ gayan̄ani ba. ¹⁰ Bay ya ti àgraya leli a ni ti Melefit. Àgraya leli a ti, leli akaba Yezu Krist akada mis bəlan̄ ga magray zlam sulumani. Zlam sulumani gani nani ti Melefit àslamalivabiya ana leli a kwa ahaslana ti mągray kəlavad̄.

Nday ya ndam Zude do ni tigia jiba bəlan̄ akaba ndam Zude a

¹¹ Nahkay zla nahəma, sərumki jiba gekuli ahaslani ti jiba ga ndam *Zude do. Ndam Zude tədəm lekulum kudi gekuli *mekeleni do, gatay ni ti mekeleni. Tədəm nahkay ti, tədəmki ti ka zlam ge mis ya təgri ana vu gatay ni cilin̄. ¹² Sərumki ahaslani ti lekulum kəsərum *Krist do, lekulum ndam *Izireyel do. Ahaslani Melefit *əwəlkabá məwəlvana akaba ndam gayan̄ a, àhi ana tay aməgri sulum gayan̄ ana tay, ay ti lekulum kəkumkibu bi. Ka sarta gani nani ere ye ti kəfumki ahər ni ti àbi. Kəsərumbiyu Melefit a manjəhad̄ gekuli a duniya bu ndo daya. ¹³ Ahaslani ti nahkay, ay nihi ti akada nani va do. Ahaslani ti lekulum drin̄ drin̄ akaba Melefit, ay nihi àna təwi ga Yezu Krist nahəma lekulum kəbum kə gəvay ge Melefit. Krist àgray təwi nani ti àna mimiz gayan̄ ya àbaya ni. ¹⁴ Nahkay leli dek manjəhad̄kabu àna sulumani ti azuhva Krist. Ahaslani ti ndam Zude akaba ndam ya ti nday ndam Zude do ni jiba gatay gərgəri, ay nihi ti èbedekabá tay a, tigia jiba bəlan̄. Ahaslani ezir àbu e kidin̄ gatay bu, akada gudu èdekaba tay a, nihi ti Krist àməta ti èmbedkaba gudu

gani nana. ¹⁵ Mɛwiz a wakita gayan ni bu aɗamki ma ke *Divi akaba ka manjɛhad ga ndam Zɛde, ay azuhva tɛwi ge Krist ti wakita nani agray tɛwi va do. Krist agray nahkay ti awayay ndam Zɛde akaba nday ya ndam Zɛde do ni tɛbedevu, tigi akada mis bɛlan. Jiba gatay gɛrgɛri va do, tigia nday manjɛhadkabani ɛna sulumani akada mis bɛlan. ¹⁶ Gayan ya ɛmɛt ka tɛndal ni ti ɛzaba ezir ya ɛvu ahaslani e kidin gatay bu na. Nahkay tigia akada mis bɛlan aɗaba ɛngalabakaba tay akaba Melefit a. ¹⁷ Nan ɛra a duniya va ga mɛhi *Ma Mɛweni Sulumani ana mis, aɗam si mis tanjɛhadkabu akaba Melefit ɛna sulumani kwa. Ahi ana kɛli, lekɛlɛm ya kɛbum drin drin akaba Melefit ni, ahi ana nday ya tɛbu cifa cifa ka gɛvay ge Melefit ni daya. ¹⁸ Nahkay ɛna tɛwi ge Krist day kwa ti leli dek mɛngɛt divi ga mahɛdakfɛnɛyani ka Bɛn geli Melefit ɛna njɛda ga Mɛsuf gayan bilin bilineni ni.

¹⁹ Nahkay ti lekɛlɛm akada ndam mirkwi ahkay do ni akada ndam jiba nahan va do, kiguma ka ahar bɛlan akaba ndam ge Melefit a, kiguma ndam ga huɗ ahay gayan a daya. ²⁰ Nahkay zla ti kiguma akada ga akur ya tɛɗɛzl ahay ɛna tay na. Asak ga ahay ni ti ndam *asak ga Yezu akaba ndam mahɛngaray *pakama ge Melefit. Akur gɛɗakani ya akay ahay gani nani ti Yezu Krist nan nanani ɛna ahɛr gayan. ²¹ Ahay gani nani dek anjɛhad lala, alɛmvu lala azuhva Yezu Krist. Nahkay ahay ni egi ahay *njɛlatani gɛɗakani ge Melefit, ti Bay geli mɛnjɛhadviyu. ²² Lekɛlɛm ya kiguma bɛlanana akaba Yezu Krist a ni ti Melefit ɛhɛla kɛli akaba ndam gayan ndahan na bilegeni akada ga akur na,

ga mæləm ahay gayan̄ àna nan̄. A ahay gani nani bu nahəma *Məsuf ge Melefit anjəhad̄viyu.

3

Təwi ga Pol ya agri ana ndam ya nday ndam Zude do ni

¹ Nahkay zla nahəma, nu Pol nahəngali Melefit ana kuli. Nu a dangay bu azuhva təwi ga Yezu *Krist ya nəgri ana kuli ya lekələm ndam *Zude do ni. ² Təwi ge Melefit ya àvu ga sulum gayan̄ ti nəgri ana kuli ni ti àbi kicuma lala. ³ Melefit àdəfuaba pakama ya *mangahani ahaslani na. Àki ka pakama gani nani ti nəbikia ma gana ana kuli a gəzit. ⁴ Pakama mangahani nani ti àdəmki ke Krist. Tamal kəjənguma ere ye ti nəbəki na ti kəsərum nu nəsəra pakama nana lala. ⁵ Pakama gani nani nahəma, Melefit àdəfiaba ana mis ya ahaslana vay-vay ndo. Ay nihi ti àdəfiaba ana ndam *asak gayan̄ *njəlatani na akaba ana ndam njəlatani ya tahəngaray *pakama gayan̄ na. Àdəfiaba ana tay a àna njəda ga Məsuf Njəlatana. ⁶ Pakama gani nani mangahani ni ti nihi : Ere ye ti Melefit aməgri ana ndam Zude ni ti aməgri ana kuli ya ndam Zude do ni daya. Lekələm ya ndam Zude do ni akaba ndam Zude ni Melefit èbedekabá kuli a, kiguma jiba bəlan̄. Nahkay ere ye ti Melefit àdəm aməgri ana ndam Zude adaba nday akaba Yezu Krist akada mis bəlan̄ ni ti aməgri ana kuli ya ndam Zude do ni daya. Àdəfiaba ere nani ana leli a ti àna *Ma Məweni Sulumani ya àhi ana leli ni.

⁷ Ma Məweni Sulumani nani ti Melefit àvua təwi gana ga məhiani ana mis a. Àvu ti ga sulum gayan̄,

àna njêda gayan gəḏakani daya. ⁸ Nu ya nisliviya a ndam ge Melefit ndahan ni vu do ni, Melefit àgrua sulum gayan a, ga məhiani ana ndam ya nday ndam Zude do ni ahəmamam Krist nan abu agri zlam sulumani kay ana mis ni. Zlam sulumani nani mis təsərkaba koksah. ⁹ Àgrua sulum gayan a ga məḏəfiaba ana mis a ahəmamam Melefit agroru təwi àna pakama gani nani manğahani ni. Melefit àgraya zlam a dek ahaslana ; kwa ka sarta gani nani anğahfəŋa pakama gani nana kè mis a. ¹⁰ Ay nihi ti Melefit awayay adafaba pakama manğahani nana àna təwi gayan ya agray e kiḏiŋ ga ndam gayan ya *təcakalavu ku eley eley do ni bu dek ni. Awayay ti *məslər akaba gəḏakani gatay ya təbu e melefit bu ni dek tici, ti təsər ahəmamam Melefit àsəra zlam a dek, agray zlam dek kigeni ni. ¹¹ Kwa ka sarta ya àgraya məlan a faŋ ndo nəngu ni àḏəmbiya, nihi ti àgra àna təwi ga Bay geli Yezu Krist a. ¹² Àna təwi gani nani ti Melefit əvia divi ana leli a ga mahəḏakfəŋiyana, nahkay məgrumfəŋa anğwaz a va do, adaba leli məbu akaba Yezu Krist akada mis biliŋ, məbu məfumki ahər daya. ¹³ Nahkay zla nahəma, nəhi ana kuli daliya goro ya nəcakay àna təwi goro ya nagraz azuhva kuli ni ti kam-kam əziaba njəda ana kuli a ba ti. Adaba mam, ahər àḏəm daliya gani nani məvi məmərani ana kuli sawan.

Yezu awayay leli dal-dal

¹⁴ Nahkay zla nahəma nabəhadi mirdim ana Bəŋ geli Melefit ga mahəŋgalay nan. ¹⁵ Mis təḏəm ndam ya agavəla akaba nday ya a ga haḏ ni ti ata bəŋ gatay təbu. Təḏəm nahkay tata nahəma,

adaba Melefit naŋ Bəŋ geli naŋ biliŋ. ¹⁶ Naŋ ti gəɖakani àtam zlam dek, agur zlam dek daya. Nahkay ti nahəŋgalay naŋ ti m̃vi njəɖa gəɖakani ana k̃li a məbərɯv vu àna t̃wi ga Məsuf gayan, ¹⁷ ti *Krist m̃anjəhad a məbərɯv gek̃li bu adaba kəfumki ahàr. Nahəŋgalay naŋ ti k̃awayumvu dal-dal : nahkay akələbum àna njəɖa kay akada ga mən ga zlam ya sliri gani t̃adəgoru a had vu drin ni, ahkay do ni akələbum àna njəɖa akada ga ahay asak gani mafəkadani lala ni. ¹⁸ Nahəŋgalay Melefit ti m̃vi njəɖa ana k̃li ka ahar bəlan akaba ndam gayan ndahan ni dek, ti k̃sərɯm ahəmamam Krist awayay mis dek ku drin eley eley do ni. Nahkay məlan ya Krist əwayaṽu mis eslini do ni ti àbi. ¹⁹ Ahəmamam Krist awayay mis ti mis t̃sər̃kaba koksah, ay ti nahəŋgalay Melefit ti k̃sər̃umkaba lala. Nahkay ti akələbum àna *sulum ge Melefit ni dek, ere ye ti aməhəcikivu ana k̃li ti àbi simiteni.

²⁰ Melefit ti esliki məgri zlam ana leli kay dal-dal àtama geli ya mihindifiŋa na, àtama geli ya majalaki ahàr na daya. Agray nahkay ni ti àna njəɖa gayan ya agray t̃wi a leli bu ni. ²¹ Nahkay zla nahəma m̃azləbay naŋ azuhva t̃wi gayan ya agray e kidin ga ndam gayan ya *t̃əcakalavu ku eley eley do dek ni bu ni, m̃azləbay naŋ azuhva zlam gayan ya əgri ana leli azuhva t̃wi ga Yezu Krist ni daya. M̃azləbay naŋ ku nihi, m̃azləbay naŋ ka sarta ya amara ni dek, m̃azləbay naŋ kaŋgay-kaŋgay. Aya nahkay.

4

Ndam ga Yezu ti nday biliŋeni akada vu bəlan

¹ Nahkay zla nahəma, nahəngalay kəli ti kanjəhadumkabu lala adaba Melefit əzalay kəli ti, awayay ti kəgrum nahkay. Ahəngalay kəli ti nu Pol ya a danğay bu azuhva təwi goro ya nəgri ana Bay geli ni. ² Nədəm nahəma, hənğrumoru ahər a həd e kiđiñ gekəli bu, njəhadum kudufa, besəm zlam ya təgri ana kəli ni, ndumkabu, wayumvu. ³ Kigəma akada mis bəlan əna təwi ga *Məsuf ge Melefit a. Nahkay ti zum njədə ti *kanjəhadumkabu əna sulumani gayan. ⁴ Adaba mam, leli ndam ga Yezu mığia akada mis bəlanəna, nahkay vu geli biling. Məsuf ge Melefit ti nan bəlan. Nahkay ti ere ye ti Melefit əzalaki leli ga məgriani ana leli ni ti bəlan daya. ⁵ Bay geli ti nan bəlan. Məfəki ahər ti ka nan nan bəlan. *Məbaray əna slimi gayan, baray gani nani ti bəlan. ⁶ Melefit ti nan bəlan, nan Bəñ geli dek, agur leli dek, agray təwi e leli bu dek, anjəhad a məbəruv geli bu dek daya.

⁷ Ay ti Krist əvia zlam sulumani gərgərana ana ku way way do geli a dek akada gayan ya awayay na. ⁸ Pakama gani əbu məbəkiyani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi :

« Əcəloru agavəla,
 ağəs mis ga njədə,
 əvia zlam ana mis a daya.* »

⁹ Ay ma ya tədəm « əcəloru agavəla » ni ti awayay adəmvaba mam ? Awayay adəmvaba wudaka Krist əcəloru agavəla nahəma, əsləkabiya agavəla, əra ka həd a. ¹⁰ Nahkay bay ya əra ka həd a ni ti əcəloru agavəla ca-ca e melefit vu day nan gani bəlanəni ni. Agray nahkay ti məzum bay,

* 4:8 Məñjay Limis 68.19.

mêgur zlam eley eley do ðek. ¹¹ Nan gani àvia njêda ana mis ga magray tawi gergërani àna nan a : mis ndahan tigia ndam *asak a, mis ndahan ndam mahëngaray *pakama ge Melefit, mis ndahan ndam mähioru *Ma Mëweni Sulumani ana mis, mis ndahan ti ni *ndam mabi slimi ana ndam ge Krist ahkay do ni ndam macahi zlam ana tay. ¹² Krist àgray nahkay ti, ti mis nday nani tãjenaki ndam gayan ga magray tawi ge Melefit lala. Ndam gayan ni ti akada vu gayan, awayay ti tãngat njêda, tãngoru kama kama. ¹³ Leli ðek emigi akada mis bëlan ; nahkay ti amëfumki ahàr ka Wur ge Melefit ka ahar bëlan, amësërum nan ka ahar bëlan daya. Emigi akada mis mändëhani. Nahkay emigi akada ge Krist ni, ere ye amähëcivuvu ana leli ni ti àbi. ¹⁴ Ka sarta gani nani ti leli amëlëbi akada ga bëza ni va bi. Nahkay ndam magosay mis ya tãcahi zlam gatay ana mis ni etisliki mijinkia leli ke divi a va do. Nday gani tawayay tijinkia leli ke divi a ti akada ga amäd akaba yam ya tazoru *slalah ga yam eley eley do ðek ni, ay ka sarta nani ti etisliki va do. ¹⁵ Ka gani nani ti amädëmum ma ge jiri, amawayumvu, amoru kama kama àna tawi ya magray ni ðek, ti migi akada ge Krist, nan ya ka ahàr geli, agur leli ni. ¹⁶ Leli ndam gayan ti akada vu gayan. Tamal vu ge mis majakwakabani lala, zlam ga vu gayan ni ðek tagray tawi gatay lala ti vu ni ðek adëk lala daya. Leli day nahkay : tamal mawayumvu, ku way way do agray tawi ya Melefit àvi ni lala ti amoru kama kama àna sulumani.

Manjahad geli mëweni akaba Krist

¹⁷ Ere ye ti nawayay nəhi ana kuli ni ti nəhiki ana kuli àna slimi ga Bay geli. Ma gani nani ti nihi : Kànjəhadum akada ga ndam ya təfəki ahàr ke Melefit do ni va ba. Nday nahəma, majalay ahàr gatay ti masakani. ¹⁸ Nday ti akada nday a ləvəŋ bu, təsər araŋa do ferera. Kè meleher ge Melefit ti nday ndam mirkwi, təŋgət sifa gayan ya avi ana mis ni ndo. Nday nahkay ti adaba ahàr gatay ɓaŋ-ɓaŋ, tici ma do. ¹⁹ Nday gani mimili àki ka tay va bi, təvia ahàr gatay ana zlam magudarana dek, nahkay tagray zlam ya ti àbəlay do simiteni ni dek kəlavad, tislaki məmbrəŋani koksah.

²⁰ Lekuləm zla nahəma, manjəhadani akada hini ti arakaboru akaba ma ge *Krist ya təcəhi ana kuli ni do. ²¹ Pakama ya kicəm ni ti tədəmki ka naŋ do aw ? Ere ye ti təcəhi ana kuli ni ti manjəhad gayan do aw ? Zlam nday nani dek tagravu àna jiri ga Yezu ya àhi ana leli ni. ²² Nahkay ti mbatumkaba majalay ahàr gekuli a, ti kànjəhadum akada gekuli ya ahaslani ni va ba. Manjəhadani gekuli ya ahaslani ni ti agudar mis, adaba nday ya ti tanjəhad nahkay ni ti tawayay zlam ya tigi eri, tijiŋ tay ni ciliŋ. ²³ Gəsumkabá ti Melefit mambatikaba məbəruf gekuli ana kuli a, ti kəjalum ahàr nahə sulumani. ²⁴ Ahàr adəm kīgum mis məweni ya Melefit agraya tay ka mawayay gayan a ni, ti kànjəhadum àna jiri, kəgrum zlam sulumani adaba lekuləm ndam gayan.

²⁵ Nahkay zla nahəma, kəsəkadum malfada va ba, dəmumvu jiri e kidiŋ gekuli bu sawan, adaba lekuləm dek kīguma vu a bəlan. † ²⁶ Tamal ti

† 4:25 Mənjay Zakari 8.16.

kàzumuma ɓəruv a nahəma, kàgudarum zlam àna nan̄ ba. Wudaka fat àdiyu a ahay vu nahəma, kəmbərənuma məzum ɓəruv gekəli na † ; ²⁷ kəvumi divi ana *Seteni ge mesipet kəli ba. ²⁸ Maslaɗa ya ti egi akal ahaslani ni ti māmbrəɗ akal gayan̄ ni. Māzay njəda ga magray tawi sulumani àna ahar gayan̄ gayan̄ani ti mən̄gət zlam ga məjənaki ndam talaga. ²⁹ Kagudarumi ma ana mis ba. Kədəmum ma nahəma, dəmum ma sulumani ya azoru mis kama ni sawan̄. Dəmum ma ya àgəski mədəm̄ani ni, nahkay ma gani avi njəda ana ndam ya ti tici ni. ³⁰ Kəgrum zlam ya ti ahəli ahàr ana *Məsuf Njəlatani ge Melefit ni ba. Məsuf gani nani ti Melefit àgrakia amal gayan̄ ke kəli dek àna nan̄ a, ga madafakiani kəli ndam gayan̄ kà fat ya ti amara mahəngay leli dek ni. ³¹ Zumaba ezir e kidin̄ gekəli ba, kəzumumvu ɓəruv ba, kələgumvu ba, kindivumvu ba daya. Kəgrum cuday ba simiteni. ³² Grum zlam sulumani e kidin̄ gekəli bu, wayumvu, mbrəɗumfəɗa zlam ga bəza ga mən̄ gekəli ya tągudari ana kəli na kà tay a, nday day tām̄bər̄fəɗa kə kəli a, akada ge Melefit ya àmbər̄fəɗa kə kəli a ni. Àmbər̄fəɗa kə kəli a ti àna tawi ge Krist ya àgray ni.

5

Ndam ge Krist ti ahàr àdəm tən̄jəhad̄ ahəmamam

¹ Nihi ti lekuləm bəza ge Melefit, awayay kəli. Nahkay ti grum zlam akada gayan̄ ya ti agray ni.
² A huɗ ga manjəhad̄ gekəli bu dek ti wayumvu akada ge *Krist ni. Nan̄ ti adafaki ti awayay leli,

† 4:26 Məɗjay Limis 4.5.

àmət ga mahəŋgay leli. Sifa gayan ti àvi ana Melefit akada ga sədaga ya təvi ana Melefit ni. Sədaga gayan nani àbəlafəŋ kè Melefit akada ge tersel ya ti ezi sulumani ni.

³ Lekələm ndam ge Melefit, nahkay àgəski ti kəgrum mesəwehvu ba, kəgrum zlam ge mimili ba simiteni, zlam ge mis ndahan ègi eri ana kəli ba. Zlam nday nani dek ti maslaŋa àcalki kəli ba simiteni. ⁴ Àgəski day kədəmmum ma ge mimili ba, kədəmmum ma satat ba, kəbumvu seki ba daya. Àgəski ti grumi səsi ana Melefit azuhva təwi gayan ya àgri ana kəli ni sək sawan. ⁵ Sərumki lala, maslaŋa ya agray mesəwehvu ni, maslaŋa ya ti agray zlam ge mimili ni, maslaŋa ya ti zlam ge mis egi eri ni lu, nday nani dek təhuriyu a Məgur ga ata Krist nday ata Melefit ni vu koksah. Maslaŋa ya ti zlam egi eri ni àwayay Melefit do, azay zlam ga duniya sək Melefit gayan.

⁶ Ndam ya ti tagray zlam nday nani ti təzumi bəruv ana Melefit. Melefit amatraḍ tay dal-dal, adaba təgəsiki ma gayan ni ndo. Nahkay maslaŋa àgosafəŋa kəli kà ma hina àna ma kwanani ndahan a ba. ⁷ Nahkay zla ti araŋa èbedekabu kəli akaba ndam nday nani ba. ⁸ Ahaslani ti lekələm kəvum e ziŋ-ziŋeni bu, ay nihi ti lekələm kəbum a masladani bu adaba lekələm kīguma akada mis bəlan akaba Bay geli a. Nahkay ahər àdəm njəhadum akada ga ndam ya təbu a masladani bu ni. ⁹ Masladani ti azəbiyu manjəhadani sulumani e kiḍiŋ ge mis bu, magray zlam jireni akaba mədəm ma ge jiri. ¹⁰ Zum njəda ga məsər zlam ya ti àbəlafəŋ kà Bay geli ni. ¹¹ Kəhərunkiviyu

ke tawi ge mis ya ti tagray e ziŋ-zin̄eni bu ni ba. Zlam nday nani dek ti zlam masakani. Àgəski ti kədəmumaya vay-vay, kimbirəmfiŋ ba : zlam nday nani ti zlam magədavani. ¹² Zlam gatay nani ya tagray akal-akal ni ti ku macalfəŋani tekefi asay mimili. ¹³ Tamal kədəmumaya zlam magədavana vay-vay nahəma, egi akada ga zlam ya ti epivu a masladani bu ni, nahkay mis təsər ti zlam nani magədavani edefiŋ. ¹⁴ Zlam ya ti epivu lala a masladani bu nahəma, ègia akada ga masladani na. Nahkay tədəm :

« Nak ya ti kinji dəwir ni, pidėkvu.

Cikaba e kidiŋ ga ndam məmətani ni ba,
ti Krist māsładay kur akada ga fat ya asładay məlan
ni. »

¹⁵ Nahkay zla nahəma bumi slimi lala ana manjəhad gekuli. Kənjəhadum akada ga ndam muru ni ba, njəhadum akada ga ndam məsər zlam ni sawaŋ. ¹⁶ Zemeni geli hini ti magədavani. Nahkay ka ya ti kisləmki magray zlam sulumani nahəma, grum. ¹⁷ Kənjəhadum akada ga ndam ya ti təsər zlam do ni ba. Ay ti zum njəda ga məsər ere ye ti Bay geli awayay ti kəgrum ni sawaŋ.

¹⁸ Kəvumi vu gekuli ana zum ga makad kuli ba. Tamal kəgrum nahkay ti agudari manjəhad gekuli ana kuli. Ahər ədəm *Məsuf ge Melefıt mīsliviyu a vu vu ana kuli cisl cisl sawaŋ. ¹⁹ Dəm limis gərgərani kay ya Məsuf ge Melefıt àvi ana kuli ni. Dəmi ana Melefıt e kidiŋ gekuli bu, zləbum Bay geli àna məmərani. ²⁰ Grumi səsi ana Bəŋ geli Melefıt àna slimi ga Bay geli Yezu Krist. Grumi səsi kəlavad àki ka zlam ya ti àvi ana leli ni dek, kəmbərənum ba.

Manjəhad ga zal nday ata wal gayan

²¹ Lekulum ya ti kəhəngrumioru ahər a had ana *Krist ni ti ku way way do mîciiki ma ana maslaŋa nahan e kiđiŋ gekuli bu. ²² Lekulum wál cəmiki ma ana zawal gekuli akada ya kicəmiki ma ana Bay geli ni. ²³ Adaba zal nahəma, nan gədakani àki ka wal gayan akada ge Krist nan gədakani àki ka ndam gayan ya *təcakalavu ku eley eley do dek ni. Ndam gayan ni ti vu gayan, Bay ya ahəngay tay ni ti nan. ²⁴ Nahkay wál tîciiki ma ana zawal gatay a zlam bu dek, akada ga ndam ge Krist ya ticiiki ma ana Krist ni.

²⁵ Lekulum zawal, ku way way do mawayay wal gayan akada ge Krist ya awayay ndam gayan ni. Krist adafaki mawayay gayan nani ti àna məvi ahər gayan ana ndam gayan ni. ²⁶ Àgray nahkay ti, awayay ti tîgi *njəlatani kè eri ge Melefit. Nahkay zla nahəma àbara tay a lala àna yam a, tîgia njəlatana àna pakama gayan ya tici na. ²⁷ Àgray nahkay ti mămənjələŋ ka tay tigi eri dal-dal, akada ga wal məbəlani ya təŋgətfəŋa ndivey a do ni. Nahkay awayay ti ndam gayan ni tîgi njəlatani, təŋgətfəŋa zlam magudarani kà tay a ba simiteni.

²⁸ Zal day mawayay wal gayan ti akada ge Krist ya awayay ndam gayan ni. Ahər adəm zal ni mawayay wal gayan akada ya ti awayay ahər gayan gayanani ni. Nahkay zal ya ti awayay wal gayan ni awayay ahər gayan gayanani. ²⁹ Maslaŋa day-day əzirey vu gayan ndo : azumi zlam ana vu gayan, aslamalay daya, akada ge Krist ya aslamalay ndam gayan ni, ³⁰ adaba leli ndam gayan dek ti vu gayan. ³¹ Àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu, Melefit adəm :

« Nahkay ti mis zalani amahəraya a ahay ga bənjani ata mənani ba, atanjəhadkəbu ata wal gayan. Nday cəeni ti vu gatay emigi bəlan.* » ³² A pakama hini bu nahəma, zlam gəɖakani mənəgəhani əvu. Nu ti nəɖəm pakama nani azlapaki ke Krist akaba ndam gayan ya *təcəkalavu ku eley eley do dek ni. ³³ Ku tamal nahkay nəngu ni, ahər ədəm ku way way do e kiɖiŋ gekəli bu mawayay wal gayan akada ya awayay ahər gayan ni, wal day mənəngrioru ahər a had ana zal gayan.

6

Manjəhad ga bəza akaba ata bənjə gatayani

¹ Gabəza, əgəski ti cəmiki ma ana ata bənj gekəli, adaba lekələm kigəma akaba Bay geli a akada mis bəlan. ² Melefit ədəm e *Divi gayan ya əhi ana leli dəbum ni bu ahkado : « ŋgwioru a had ana ata buk ata muk. » Divi hini ti Divi ye enjenjeni ge Melefit ədəm aməvələŋ zlam ni. ³ Ere ye ti ədəm amavay ni ti nihi : « Nahkay ekeyey, akəpəs a duniya bu vi kay.* »

⁴ Lekələm ata bənj ga bəza day kəzumumi bəruv ana bəza gekəli ba. Dəfumiki zlam ana tay, humiki ma ana tay ka zlam ya təgudar ni akada ga Bay geli ya awayay ni sawan.

Manjəhad ge evidi akaba ndam məgur tay

⁵ Lekələm evidi cəmiki ma ana ndam məgur kəli ya a duniya bu ni. ŋgumioru a had ana tay, grumfəŋa aŋgwaz kə tay a, grumi təwi ana tay əna bəruv bəlan, akada ya kəgrumi təwi ana *Krist ni.

* **5:31** Mənjəkiani 2.24. * **6:3** Mahərana 20.12 ; Mimbiki 5.16.

⁶ Kàgrum tawi kè eri gatay ti tâzləbay kəli ciliŋ ba. Grum ere ye ti àbəlafəŋ kè Melefit ni àna bəruv bəlaŋ sawaŋ, adaba lekələm evidi ge Krist. ⁷ Grumi tawi ana tay àna bəruv bəlaŋ akada kəgrumi ana Bay geli, do ni ti ana mis hihirikenı do. ⁸ Ku tamal nak evidi, ku tamal nak evidi do nahəma, sərki maslaŋa ya ti agray tawi sulumani ni ti Bay geli aməviləŋ zlam daya.

⁹ Lekələm ya kəbum àna evidi ni day, grumi zlam sulumani ana tay bilegeni. Kəzlacumki ka tay ba. Sərumki lekələm akaba evidi gekəli ni ti lekələm dek Bay məgur kəli naŋ bəlaŋ, naŋ e melefit bu. Naŋ gani ti ècirkaba mis a do.

Zlam ahar ge Melefit ya abi ana ndam gayan ni

¹⁰ Pakama ya àgəjəni ga məhiani ana kəli ni nihi : zum njəda ga Bay geli, adaba lekələm kəbum akaba naŋ akada mis bəlaŋ. Njəda gayan ni ti àtama njəda ndahaŋ a dek. ¹¹ Bumkabu zlam ga kadvu ya Melefit abi ana kəli ni dek. Nahkay ka ya ti *Seteni esipet kəli àna wir-wir gayan nahəma, kicikəma gaŋ-gaŋ. ¹² Nədəm nahkay ti adaba leli məbu magray silik. Ay silik gani nani ti akaba mis hihirikenı do, magray ti akaba seteni akaba bəbay gatayani akaba gədəkani gatayani dek ya təgur duniya hini ziŋ-ziŋeni ni. Magray silik ni ti akaba seteni cudayani ya nday agavəla ni daya. ¹³ Nəhi ana kəli həluma zlam ga kadvu ya Melefit avi ana kəli na dek ni ti azuhva nani. Nahkay ti ndam ya atərəkia ke kəli a kə fat ga kadvu gani nana ni ti etisliki ke kəli do. Kələŋ ga kadvu nahəma, lekələm jika jika micikenı ka məlaŋ gekəli ni.

¹⁴ Nahkay ti cikuma gan-gan. Jiri ge Melefit ti jalumki ahàr ; ègia akada maslpara ga ndam slewja ya tawəlvu àna nan na. Leli ndam jireni azuhva tawi ge Melefit ya agri ana leli ni. Manjahad ge jiri gani nani ti jalumki ahàr ; ègia akada ge endawi ga ambal ga ndam slewja ya ti tafakabu ga mangah gugum gatay àna nan na. ¹⁵ Melefit adafaki leli ndam gayan ge jireni àna *Ma Maweni Sulumani, nahkay aranja ahəli ahàr ana leli va do. Jalumki ahàr ka manjahad gani nani akada kimaka ga ndam slewja ya ti tabəvu a asak vu ni. ¹⁶ Ku ananaw do dek fumki ahàr ke Melefit. Məfəki ahàr nani ti akada ga slaku ga ndam slewja ni. *Seteni esipet kuli ti mesipet gani nani akada ga kamnjagad ya tabal mis àna nan ni. Kamnjagad nani aku aki ka ma gani ge meviyek mis àna nan. Ay məfəki ahàr gekuli ni ègia akada ga slaku ya ti acafəna kamnjagad ge minjikiyeni ke kuli a ni. ¹⁷ Melefit ahənga kuli a. Mahəngani nani akada ga gadagar ya ndam slewja tabəvu a ahàr vu ni. Nahkay jalumki ahàr. Jalumki ahàr ka ma ge Melefit daya. Ma gani nani ti akada ga maslalam ya ti *Məsuf ge Melefit əvi ana kuli ga makadvani àna nan ni. ¹⁸ A zlam gani nani bu dek ti həngalum Melefit, hindəmfiņa a sarta ba dek. Hindəmfiņa àna njəda ga Məsuf gayan a. Həngalum Melefit aki ka ndam gayan dek, kəmbərənum ba, njəhadum eri. ¹⁹ Həngalum Melefit daya, ti ka sarta ya ti nəhi ma ana mis ni ti pakama ya nəhi ana tay ni goro do, ge Melefit sawan ; ti nəhi Ma Maweni Sulumani ana mis, angwaz əwərki nu ba. Ma Maweni Sulumani nani ti ahaslani mangahani, nihi ti Melefit əngazlaya vay-vay. ²⁰ Yezu *Krist əslərbiyu nu ti ga məhi ma

gani ana mis. Ku nu mawəlani a danɣay bu nənɣu ni, nəmbrən mədəm ma gani nani do, ɛgia tawi goro a. Nahkay hənɣalum Melefit ti nêdəm ma vay-vay, aɳɣwaz àwərki nu ba, adaba Melefit awayay ti nagraɣ nahkay.

Sa ga Pol

²¹ Nawayay ti lekulum day kəsərum manjəhad goro akaba ere ye ti nagraɣ ni dek ; nəslərkioru wur ga mən geli Tisik ke kuli ga məhi ma gani ana kuli. Nan ti mawayay nan, aɣray tawi ga Bay geli lala. ²² Nəslərkioru nan ke kuli ti ge tawi gani nani, ti kəsərum manjəhad geli, ti kəngətum njəda àna pakama gayan ya ti ahi ana kuli ni daya.

²³ Bən geli Melefit nday ata Bay geli Yezu *Krist tɔɣray ti bəza ga mən geli dek tənɣəhadkəbu àna sulumani ti. Bəza ga mən geli ni tawayavu àkivu, tɔfəki ahər ka Yezu Krist àkivu ti. ²⁴ Melefit mɔgri sulum gayan ana ndam ya tawayay Bay geli Yezu Krist ga kanɣay-kanɣayani ni ti.

Ma Maweni Sulumani ge Melefit New Testament in Muyang

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Muyang

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Muyang

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

7fea74f6-4ba4-5a54-a7cf-a6c88fbc1968